

ж юридичної сили, яку мають установчі договори (хоча формально в текст договору вона не включена). Одночасно було заявлено, що Союз приєднується до Європейської Конвенції про захист прав людини і основних свобод 1950 р. Це послужить подальшому зближенню права ЄС з правом Ради Європи з прав людини, зокрема в області судової практики.

Література:

1. CJCE, Avis 2/94 du 28.03.1996, Rec. p. I-1763. – Рішення Суду Європейських співтовариств.
2. CourEDH, 18.02.1999, Matthews c Royaume-Uni, req. 24833/94. – Рішення Європейської комісії та Європейського суду з прав людини
3. CourEDH, 4.07.2000, Soc. Guerin Automobiles c. les quinze etats members. – Рішення Європейського суду з прав людини.

Ромащенко В. А.

кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Правове регулювання інформаційно-комунікаційних технологій відіграє особливу роль у функціонуванні соціальної регуляції, так як дозволяє суспільству зберігати таким чином стабільність. Дослідження основних напрямків функціонування інформаційного суспільства згідно чинного законодавства дозволяє проаналізувати стантаготовність України вступити в єдиний інформаційний простір як в європейський, так і загальносвітовий. Загальнотеоретичне дослідження представляється актуальним з огляду удосконалення питання правового регулювання інформаційного суспільства загалом, особливо в умовах бажання України вступити до ЄС.

Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні 2013 року, в свою чергу, визначала наступні основні напрямки: забезпечення інформаційної безпеки, доступу до інформації та знань, розвиток електронної економіки, електронного урядування, електронної освіти, електронної культури, електронної медицини, електронної системи охорони навколишнього середовища та ін. [1] Ефективною політика функціонування інформаційного суспільства в Україні представляється тоді, коли повноцінно починають працювати механізми реалізації усіх напрямів інформаційно-технологічного простору. Розглянемо окремо електронне урядування як основний з напрямків розвитку правового регулювання інформаційного суспільства та проаналізуємо рівень здійснених кроків й невирішених питань.

Електронне урядування — це форма організації державного управління, яка за рахунок широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, наданню в дистанційному режимі комплексу державних послуг для людини та громадянина, суспільства, держава та бізнесу [2]. Метою його запровадження в Україні є розвиток електронної демократії задля досягнення європейських стандартів якості електронних державних послуг, відкритості та прозорості влади для людини і громадянина, громадських організацій та бізнесу [3, с. 299]. Основною функцією е-уряду є надання адміністративних послуг та містить чіткий перелік видів електронного подання інформаційних послуг: інформування (надання безпосередньо інформації про державні (адміністративні) послуги); одностороння взаємодія (забезпечена можливість користувачу отримати електронну форму документа); двостороння взаємодія (забезпечена можливість обробки електронної форми документа, включаючи ідентифікацію); проведення трансакцій (електронна реалізація можливостей прийняття рішень та їх доставка) [3, с. 299]. Програма «Електронна Україна» була запропонована як довгострокова ще у 2002 році на засіданні

Міжвідомчої комісії з питань інформаційної політики й інформаційної безпеки при Раді національної безпеки й оборони України. У 2003 році Державний комітет інформатизації і зв'язку України своїм Наказом затвердив «Порядок надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи «Електронний уряд». Також було прийнято Постанову КМУ від 24.02.2003 р. N 208 «Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» [4], яка затвердила, що одним з пріоритетних завдань щодо розвитку інформаційного суспільства є надання громадянам та юридичним особам інформаційних та інших послуг шляхом використання електронної інформаційної системи «Електронний Уряд», яка забезпечує інформаційну взаємодію органів виконавчої влади між собою, з громадянами та юридичними особами на основі сучасних інформаційних технологій. І вже у 2010 році КМУ було прийнято Розпорядження від 13.12.2010р. N2250-р. «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні», де е-уряд – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання. А також визначає, що основними принципами е-уряду є: конфіденційність та інформаційна безпека; єдині технічні стандарти і взаємна сумісність; прозорість і відкритість; орієнтованість на інтереси і потреби споживачів послуг [2]. Для забезпечення функціонування «Електронного уряду» стало відкриття Національного центру підтримки е-уряду, метою створення якого є забезпечення координаційно-організаційної, дослідницько-експертної, технологічної, навчально-методичної, консультативної, просвітницької підтримки органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, бізнесу, громадянських організацій і громадянам із впровадження та застосування технологій е-урядування. Офіційним джерелом інформації про надання адміністративних послуг в Україні є Єдиний державний портал адміністративних послуг. Зараз діє його пілотна версія. Портал створений для впо-

рядкування та надання вичерпної інформації про адміністративні послуги, впровадження та вдосконалення методологічних механізмів надання адміністративних послуг. Ще діють пілотні проекти Державної реєстраційної служби України із запровадження електронної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, спільний проект Державного агентства з питань електронного урядування України, Державної архітектурно-будівельної інспекції України та Координатора проектів ОБСЄ в Україні зі запровадження пілотних електронних адміністративних послуг в будівництві.

20 вересня 2017 року Кабінетом Міністрів України було прийнято Розпорядження «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні», реалізація якої передбачена до 2020 року. Документом визначено напрями, механізми і строки формування ефективної системи електронного урядування в Україні для задоволення інтересів та потреб фізичних і юридичних осіб, вдосконалення системи державного управління, підвищення конкурентоспроможності та стимулювання соціально-економічного розвитку держави. Реалізація Концепції дасть змогу: підвищити ефективність роботи органів державної влади й органів місцевого самоврядування та досягти якісно нового рівня управління державою, що базується на принципах результативності, ефективності, прозорості, відкритості, доступності, довіри та підзвітності; покращити якість надання публічних послуг фізичним та юридичним особам відповідно до європейських вимог, а також забезпечити необхідну мобільність й конкурентоспроможність громадян та суб'єктів господарювання у сучасних економічних умовах; мінімізувати корупційні ризики при виконанні владних повноважень; покращити інвестиційну привабливість, діловий клімат та конкурентоспроможність країни; стимулювати соціально-економічний розвиток в Україні [5].

Таким чином, не зважаючи на національні особливості, які були викликані останніми роками та вплинули на економічний, політичний та соціальний стан країни, на сьогоднішній день в

Україні, тим не менш, здійснюється правове регулювання основних напрямків формування інформаційного суспільства. Про це свідчать і прийняття нормативно-правових актів, які так чи інакше, зі своїми перевагами та недоліками, але все ж таки утворюють правову базу регулювання інформаційного суспільства; ведення активної політики спеціальними державними структурами у розбудові інформаційного суспільства в Україні (особливо активне у своїй діяльності Міністерство юстиції України). Як бачимо, Україна та українське суспільство, хоч і повільні та маленькі, але робить кроки до розбудови ефективного правового регулювання інформаційного суспільства.

Література:

1. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>
2. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80>
3. Міхровська М.С. Розвиток електронного урядування як пріоритетне завдання становлення публічної адміністрації в Україні. // Ученые записи Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Юридические науки». Том 25 (64), 2012, № 1. С. 298-304. С. – 299. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sn-jurid.crimea.edu/arhiv/2012/25_1law/045_mixr.pdf
4. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд». Постанова Кабінету Міністрів України. Заходи від 24.02.2003 № 208// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/208-2003-%D0%BF>
5. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2020 р. № 649-р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/250287124>